

הגדרה 1. נגדיר את $\exp(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}$ ונראה כי מוגדר היטב לכל $x \in \mathbb{R}$ משום שלפי מבחן השורש של קושי $0 < 1 = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{\frac{x^n}{n!}} = |x| \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt[n]{n!}} = 0 < 1$ ומכאן שמתכנס.

משפט 1. 1. $\exp(x) \cdot \exp(y) = \exp(x + y)$

2. $\exp(-x) = \frac{1}{\exp(x)}$

הוכחה. 1. הטור מתכנס בהחלט ולכן אפשר להשתמש בכפל טורים:

$$\begin{aligned} \exp(x) \cdot \exp(y) &= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!} \cdot \sum_{m=0}^{\infty} \frac{y^m}{m!} = \sum_{N=0}^{\infty} \sum_{n+m=N} \frac{x^n y^m}{n! m!} = \\ &= \sum_{N=0}^{\infty} \frac{1}{N!} \sum_{n+m=N} \frac{N! x^n y^m}{n! m!} = \sum_{N=0}^{\infty} \frac{1}{N!} (x + y)^N = \exp(x + y) \end{aligned}$$

2.

$$1 = \exp(0) = \exp(x - x) = \exp(x) \cdot \exp(-x) \Rightarrow \exp(-x) = \frac{1}{\exp(x)}$$

□

מכל האמור לעיל נסיק ש- $\exp(x) = a^x$ כאשר $a = \exp(1)$ אבל הוכחנו בעבר ש- $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} = e$ ומכאן ש- $\exp(x) = e^x$. נסיק מכך ש- $e^x > 1$ עבור $x > 0$ ו- $e^x < 1$ עבור $x < 0$

משפט 2. $\exp(x)$ מונוטונית עולה ממש

הוכחה.

$$x < y \Rightarrow y - x > 0 \Rightarrow \exp(y - x) = \frac{\exp(y)}{\exp(x)} > 1 \Rightarrow \exp(y) > \exp(x)$$

□

משפט 3. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{x} = 1$

הוכחה. נשים לב ש- $e^x = 1 + x + o(x), x \rightarrow 0$ ולכן לפי הגדרה

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 + x + o(x)_{x \rightarrow 0} - 1}{x} = 1 + \lim_{x \rightarrow 0} \frac{o(x)_{x \rightarrow 0}}{x} = 1 + 0 = 1$$

□

ממה שהוכחנו קודם ניתן להגדיר פונקציה הופכית ל- e^x :

הגדרה 2. $\ln : (0, \infty) \rightarrow (-\infty, \infty)$ מוגדר להיות הפונקציה ההופכית של $e^x : (-\infty, \infty) \rightarrow (0, \infty)$. מכאן ניתן להוכיח כל מיני תכונות של הלוגריתם:

$$\ln xy = \ln x + \ln y$$

$\ln$ מונוטונית עולה ממש

$$\ln 1 = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln(x) = \infty, \lim_{x \rightarrow 0^+} \ln(x) = -\infty$$

$$\lim_{t \rightarrow 0} \frac{\ln(1+t)}{t} = 1 \quad \text{משפט 4.}$$

הוכחה.

$$\lim_{t \rightarrow 0} \frac{\ln(1+t)}{t} = \{x = \ln(1+t)\} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x}{e^x - 1} = 1$$

□

$$\ln(1+t) = t + o(t), t \rightarrow 0 \quad \text{מסקנה 5.}$$

משפט 6. $e^x, \ln(x)$ רציפות

הוכחה. מספיק להוכיח ל- e^x ואז מהמשפט שהוכחנו היום גם $\ln(x)$ בתור פונקציה הופכית לפונקציה רציפה תהיה גם רציפה.

$$\lim_{x \rightarrow x_0} e^{x-x_0} = \{y = x - x_0\} = \lim_{y \rightarrow 0} e^y = 1 \Rightarrow$$

$$\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{e^x}{e^{x_0}} = 1 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow x_0} e^x = e^{x_0}$$

□

ומכאן ש- e^x רציפה.

הגדרה 3. נגדיר את $a^x = e^{x \ln a}$ ונראה כי זה רציף בתור הרכבה של רציפות.

משפט 7. $\sin(x), \cos(x)$ רציפות.

הוכחה.

$$|\sin x - \sin x_0| = \left| 2 \sin \frac{x-x_0}{2} \cos \frac{x+x_0}{2} \right| \leq 2 \left| \sin \frac{x-x_0}{2} \right| \leq 2 \frac{|x-x_0|}{2} = |x-x_0|$$

□

ולכן $\lim_{x \rightarrow x_0} \sin x = \sin x_0$. עבור קוסינוס באופן דומה